

LATVIJAS REPUBLIKA
DUNDAGAS NOVADS

DUNDAGAS NOVADA DOME

Pils iela 5 – 1, Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads
Reģ. nr. 90009115209, tālrunis un fakss 63237851

Dundagas novada Dundagas pagastā

DUNDAGAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS 2013. – 2030. PROJEKTA SABIEDRISKĀ APSPRIEDE

PROTOKOLS

28.11.2012.

Dundagas novada dome, Pils iela 5 – 1, Dundaga, Dundagas pag., Dundagas nov.

Sabiedriskās apspriedes sākums plkst. 18.02

Sabiedriskās apspriedes vadītājs – Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes vadītājs Guntis Kļaviņš

Protokolē – Dundagas novada pašvaldības Attīstības un plānošanas nodaļas Teritorijas plānotāja Ance Remesa

Sabiedriskās apspriedes dalībnieki: saraksts pielikumā „Dalībnieku saraksts”

Darba kārtība:

1. Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. – 2030. ilgtermiņa prioritātes un novada specializācija.

Guntis Kļaviņš ievadā iepazīstina ar šīs dienas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas sabiedriskās apsprišanas tēmām par ilgtermiņa prioritātēm un novada specializāciju. Nolasa, ko ministrija, kas izstrādājusi metodiku šo dokumentu izstrādei nosaka, kam jāietilpst šajās sadaļās.

Min, ka pirms dien (26.11.2012.) notikušajā sabiedriskajā apspriešanā par specializāciju jau izteicās viens no lauksaimnieku pārstāvjiem Aigars Zadiņš. Iepazīstina ar pausto viedokli, kas pierakstīts, kā tēze pēc dzirdētā un skan, ka no vīzijā aprakstītā, kas attiecas uz lauksaimniecības specializāciju ir pazaudēta konvencionālā un bioloģiskā lauksaimniecība. Šobrīd dokumentā ir likts uzsvars uz netradicionālo lauksaimniecības kultūru audzēšanu (no lopkopības ietver briežu audzēšanu slēgtajās platībās, straus kopību, trušus, u.c.), kas likumdošanā vēl nav definēts, kā virziens, jo vai nu ir pārāk maza, vai izkritusi no vispārējās aprites. Tas rada bažas tradicionālās jeb konvencionālās lauksaimniecības nozarē. Turklāt dokumentā netiek pieminēta bioloģiskā lauksaimniecība, kas ir dabai draudzīgāka un tradicionālāka.

Tālāk tiek uzskaitīti novada teritorijas specializācijas virzieni un dots vārds izteikties klātesošajiem.

Gunta Abaja interesējas par to, kādi ir reģiona nosacījumi - vai reģions nenoteica kādu konkrētu skaitu šiem virzieniem, vai pietiek ar četriem?

Lauris Laicāns skaidro, ka to nosaka pašvaldība, skatoties kaimiņu pašvaldību kontekstā.

Guntis Kļaviņš skaidro, ka reģions nav gatavs definēt šo specializāciju, jo viņi nav sākuši izstrādāt šos dokumentus un stratēģija reģionam būs nākošā gada beigās. Iespējams ir dots kopsavilkums par esošajiem dokumentiem. Sola noskaidrot informāciju piezvanot uz reģiona daļu.

Linda Pavlovska jautā, kad Kurzemes reģioniem sāksies stratēģijas plānošana, un vai nesteidzamies soli pa priekšu?

Lauris Laicāns paskaidro, ka tas varētu notikt februārī, bet šobrīd vairākas pašvaldības jau ir uzsākušas gatavot ilgtspējīgas attīstības stratēģijas.

Pēteris Sāmītis pauž viedokli, ka, lai iegūtu stipru saimniecības formu, būtu jāatjauno kooperatīvu veidošana sīkajām saimniecībām. Kā piemēru minot, ka tas būtu liels atspaisds vietējai ražošanai attiecībā kartupeļu audzēšanu. Piebilstot, ka Latvijā būtu jāatjauno arī cukurrūpniecība. Ierosina, ka šajā jautājumā, vietējiem lauksaimniekiem un padomēm vajadzētu piedalīties kā organizatoriem, ne kā finansistiem. Turpinā risināt kooperāciju veidošanas jautājumu, ka tā būtu arī iespēja paplašināt ražošanu mežu īpašniekiem ar kokmateriālu gan ražošanu, gan pārdošanu, kad, piemēram, Zviedrijā 92% meža īpašnieku jau ir kooperatīva biedri. Tādejādi mūsu mežu īpašniekiem būtu iespēja gūt lielāku peļņu. Uzskata, ka bija mulķīgi savulaik Latvijā nobremzēt papīrrūpīcas attīstību. Piebilst par problēmu, ka cilvēki negrib kooperatīviem ticēt. Uzskata, ka Latvijas Republikai šo jautājumu būtu jārisina, jo nevar paļauties tikai uz Eiropas fondiem.

Gunārs Laicāns interesējas vai dokumentā ir analizēts, cik daudz darbaspējīgie iedzīvotāji ir procentuāli nodarbināti mežsaimniecībā, lauksaimniecībā, zivjsaimniecībā – kopumā pa nozarēm?

Lauris Laicāns paskaidro, ka šī informācija ir ietverta pašreizējās situācijas raksturojumā.

Gunta Abaja piebilst, ka par darba vietām būtiska būtu divēja informācija:

1. Cik no novada darbaspējīgajiem iedzīvotājiem strādā kādās nozarēs?
2. Cik novadā ir darba vietas?

Guntis Kļaviņš pauž problēmu, vai ir iespējams iegūt šādus datus, turklāt dinamikas ietvarā – teiksim pēdējo piecu gadu laikā un vai vispār to iespējams uzskaitīt, kad runa ir par darbiniekiem, kas ienāk uz īsāku laiku. Par pašvaldības darbiniekiem informācija būtu pieejama.

Rit diskusija par problēmām ar precīzu datu iegūšanas iespējām pa novadiem un, ka pārsvarā informācija ir pieejama par plašākiem mērogiem.

Gunta Abaja uzsāk jautājumu, par 26.11.2012. izskanējušo jautājumu, ka dokumentā pie teritorijas specializācijas sadaļas neparādās informācija par medībām kā biznesu un pie kuru no specializācijām būtu pareizāk to pieskaitīt, jo šo informāciju būtu jāiekļauj ilgtspējīgas attīstības stratēģijā?

Guntis Kļaviņš piebilst, ka informācija varētu iet pie mežsaimniecības vai tūrisma un ka šī informācija jāiekļauj ne vien pie teritorijas specializācijas, bet arī pašreizējās situācijas vērtējumā. Tad jāspriež, kur pievienot un uz kuru pusi virzīt – kāpinām vai bremzējam.

Gunta Abaja pauž viedokli, ka zvēru nomedišanas jautājums ir būtisks lauksaimniekiem.

Guntis Kļaviņš izsaka nepieciešamību šo jautājumu izskatīt SVID analizē un aptaujāt zivju pārstrādātāju puses viedokli. Piebilsts, ka piekrastes zvejniecībā, cik tendence rāda, tikai samazinās, un Eiropas politika ir piekrastes zvejniecību samazināt.

Sākas diskusijas par zvejnieku saimniecībām, ka pašlaik novadā zvejo viens liels zvejnieks, un ir palikuši vēl divi vai trīs zvejnieki no kuriem tikai viens domā par tālāku pārstrādi, bet vairāk nav.

Domu apmaiņā tiek pasts viedoklis, ka piekrastes zveja šobrīd vairāk virzās uz tradīciju saglabāšanu un varētu ietilpt vai nu pie tūrismu vai pastāvēt kā kultūras mantojums.

Linda Pavlovska vērš uzmanību, ka bez zivju pārstrādes Kolkā praktiski nodrošina visas nepieciešamās darbavietas.

Turpinot risinot šo jautājumu, caur diskusiju tiek apspriests apstāklis, ka darba vietu daudzums uz zivju pārstrādi, kas būtu nepieciešams ir pat par lielu pret visu kopējo iedzīvotāju skaitu, tad būtu jābūt iedzīvotāju migrācijai, kas būtu gatava pastrādāt, kam par iemeslu mājokļu jautājums Kolkā.

Guntis Kļaviņš, pievēršoties sadaļai par ilgtermiņa prioritātēm, secina, ka sekojot līdzi šīs dienas diskusijām saskata vēl vienu prioritāti – kooperācijas veicināšana, pieņemot, ka pašvaldība var šādu prioritāti veicināt un līdzdarboties.

Risinās diskusija par to, ka pie kooperācijas var ietilpt arī krūmmellenes. Varētu tikt veidotas arī piensaimnieku kooperācija un piegādes produktu bioloģiskajām lauksaimniecībām. Problēmas varētu rasties cilvēku uzticēšanās jautājumā, bet pašlaik Latvijā jau veidojas labi piemēri. Atgriežoties pie meža īpašuma kooperācijas, tiek minēts, ka tas būt viens no labiem variantiem, lai novada iedzīvotāji saglabātu savus mežu īpašumus un neļaut izpirkt mūsu mežus. Šajā sakarībā sākas sarunas par krājaizdevumu sabiedrībām.

Gunārs Laicāns izsaka jautājumu, vai nebūtu nepieciešams noteikt lauksaimniecības zemām skaitli, lai tomēr nenotiktu to transformēšana.

Aigars Zadiņš papildina problēmu, ar apstākli, ka šīs teritorijas nekoptas jau dabīgi aizaug – dabīgi apmežojas.

Lauris Laicāns piemin vienu no risinājuma soļiem – jaunā teritorijas plānojuma izstrādi, kur ielikt iekšā meliorētās, vērtīgās zemes, kur pasaka, ka šīs zemes nevar apmežot.

Guntis Kļaviņš, kā vienu no alternatīvām, lai neļautu apmežot šīs teritorijas, min lopkopību.

Gunta Abaja piebilst, ka šobrīd par nekoptām lauksaimniecības zemēm ir paaugstināts nodoklis.

Tālāk diskusija risinās, kā pašvaldība varētu sekmēt lauksaimniecības platību kopšanu. Izskan varianti par aktīvu nodokļu piedziņu, un ka aktīvākajiem lauksaimniekiem varētu samazināt nodokli, ja tas būtu reāli iespējams, bet tad būtu nepieciešams noteikt kritērijus. Kopumā tiek secināts, ka pašvaldībai no zemju apmežošanas nav nekāda labuma.

Turpmāk tiek runāts par Eiropas maksājumu lauksaimniekiem par zemju platībām, kas sastāv vismaz no trijām daļām. Viena ir visai Eiropai vienāda, tad par mazāk labvēlīgo maksājumu un tiešajiem maksājumiem par ražošanu.

Tiek diskutēts, ka pašvaldībai nav datu par nomēdīto zvēru limitiem un platībām, jo tā nav pašvaldības kompetence. Tāpat pašvaldībai praktiski nav labuma no komercmedībām, labuma gūšana varētu būt saistīta tūrisma biznesam, jo tas pagarina tūrisma sezonu. Tālāk tiek uzsākts jautājums, vai no komercmedībām gūtais ienākums atsver nodarītos zaudējumus lauksaimniecībām.

Nauris Ģērmanis skaidro, ka no zvēru iebarošanas rodas problēmas, jo, ja iebarošana tiek pārtraukta, piemēram, ja ir ļoti dziļš sniegs, tad zvēri dodas sirot.

Turpinot diskutēt, tiek secināts, ka medību dzīvnieku piebarošana ir novada lauksaimnieku lielākā problēma, tāpat arī dabas aizsardzības problēma. Tieki runāts par to, ka zvēru skaits reāli novada teritorijā ir lielāks, nekā tas, kas iegūts pēc medību likuma valstī proporcionāli uz teritoriju aprēķinot. Tieki uzskaitīts, ka postījumus rada brieži, mežacūkas, kā arī beibri veidojot dambjus.

Gunta Abaja pāriet pie jautājuma, ka attiecībā uz lauksaimniecības specializāciju, būtu nepieciešams noskaidrot vai Dundagas pienotavai, vai tā spēj pastāvēt izmantojot tikai mūsu novada resursus.

Gunārs Laicāns, kā vēl vienu kooperatīva piemēru, piemin iespēju augļudārzu audzētājiem, kas būtu, kā risinājums nodrošināt milzu apjomus, ko prasa, piemēram, Pūre.

Gunta Abaja piefiksē un lūdz palabot klūdas, kas ieviesušās dokumenta tekstā pie lauksaimniecības nozari:

1. Vilnas fabrika ir SIA nevis zemnieku saimniecība;
2. Ierosina izņemt netradicionālo lauksaimniecību, bet vietā likt bioloģisko saimniecību vai teiksim ekoloģisko lauksaimniecību produktu.

Gunārs Laicāns interesējas, vai dokumentā tiek minēta mājražošana, kā piemēru, minot Elmas Zadiņas dižraušus.

Gunta Abaja papildina, ka arī zivju kūpinātāji ir pieskaitāmi pie mājražotājiem.

Ierodas Aigars Zadiņš.

Tiek atsākts risināt jautājumu par medībām un to, pie kuru specializāciju to pareizāk pievienot.

Aigars Zadiņš atkārtoti pauž 26.11.2012. izteikto viedokli lauksaimniecības sakarā, ka jāmaina akcents no netradicionālās lauksaimniecības uz piena un gaļas lopkopību – tradicionālajām nozarēm. Pēc tam liekot bioloģisko nozari un tad netradicionālo lauksaimniecību.

Piedāvā sadalījumu lauksaimniecības specializācijai, kur kā galvenā varētu tikt virzīta piena lopkopība, kā galvenā, pēc tās – graudi, tad gaļa, pēc tam varētu sekot aitkopība.

Uzsver, ka bioloģiskā lopkopība ir piemērota mūsu novada teritorijai un būtu jāatceras arī par biškopību, kas varētu ietilpt zem bioloģiskās lauksaimniecības.

Gunta Abaja pievēršoties mežsaimniecības specializācijai, izsaka jautājumu, ka pie dokumentā minētās kokapstrādes attīstības būs nepieciešamas ražošanas platības.

Guntis Kļaviņš izsaka viedokli, ka izmantojamās ir rūpniecības zonas, kuras šobrīd ir tukšas aptuveni 10 ha platībā un piebilst, ka tas skars telpiskās attīstības perspektīvu un teritorijas plānojumu.

Gunta Abaja attiecībā uz zvejniecības un zivju pārstrādes specializāciju izsaka domu, ka piekrastes zvejniecību drīzāk vajadzētu ievietot sasaistē ar tūrismu.

Atgriešanās pie ilgtermiņa prioritātes jautājuma.

Guntis Kļaviņš atkārto, ka šai sadaļai ir atrasta viena jauna prioritāte par kooperācijas veicināšanu.

Tālāk izskatot dokumentā piedāvāto ilgtermiņa prioritāti (Dundagas novada iedzīvotāja dzīves kvalitātes uzlabošana), tiek secināts, ka, tā būtibā neder, jo īsti nav saskaņā ar metodiku. Kas nosaka, ka prioritāte ir pieejā svarīgākiem nosacījumiem, lai sekmētu mērķu sasniegšanu. Pašreizējais skan vairāk kā mērķis, nenosakot, kā virzāmies uz uzlabošanu.

Tiek lemts, ka kooperācijas veicināšana varētu šādā gadījumā derēt, kaut vai ekonomisko jautājumu sasaistē, kas veicinātu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Tiek izdiskutēts, ka pašvaldības politika uz nekustamo īpašumu nodokli neko būtisku nemainītu, tas vairāk būtu tikai kā žests, bet papildu darba vietas nenodrošinātu.

Lauris Laicāns ierosina noteikt ilgtermiņa prioritātes caurskatot dokumentā izvirzītos stratēģiskos mērķus, kur kooperāciju veicināšana varētu iet zem otro stratēģisko mērķi – daudzveidīga, konkurētspējīga un uz vietējo resursu izmantošanu balstīta uzņēmējdarbība.

Gunta Abaja izsaka viedokli, ka runai nebūtu jābūt par novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti, bet drīzāk par iedzīvotāju skaita stabilizēšanu vai pat palielināšanu.

Izdiskutējot jautājumus par novada iedzīvotāju, īpaši jauniešu došanos prom uz Rīgu un ārpus Latvijas, par to, ka cilvēki iet prom un neatgriežas, tiek nonākts pie lēmuma, ka par ilgtermiņa prioritātēm sasaistē ar stratēģiskajiem mērķiem, nonākt varēs pēc sarunām ar attiecīgo nozaru speciālistiem.

Guntis Kļaviņš noslēdz sabiedrisko apspriešanu, atgādinot par 30.11.2012. notiekošo trešo sabiedrisko apspriešanu ilgtspējīgajai attīstības stratēģijas sadaļai par telpiskās attīstības perspektīvu.

Sabiedriskā apspriede tiek noslēgta plkst. 19.38

Sabiedriskās apspriedes vadītājs

G. Kļaviņš

Sabiedriskās apspriedes protokolētājs

A. Remesa

Pielikums

Dundagas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrāde.

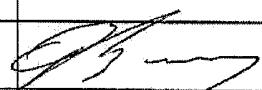
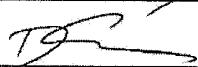
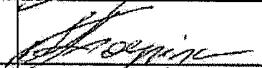
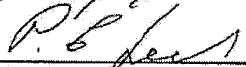
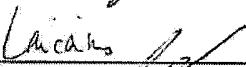
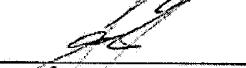
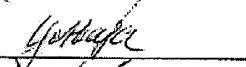
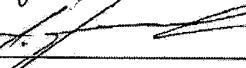
Sabiedriskā apspriede

par ilgtermiņa prioritātēm un novada specializāciju.

2012.gada 28.novembrī

Dundagā

DALĪBΝIEKU SARAKSTS

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Saimniecība	Paraksts
1.	Gunta Matīns	pašvaldība	
2.	Dainis Kārklis	Talsu Vēstis	
3.	Kristīja Tropīja	Talsu Vēstis	
4.	Pēteris Sāms	21. Matīns vi. Rieste	
5.	Lauri Lūcāns	pašvaldība	
6.	Martīns Grīnīns	izpildītājs	
7.	Grīnīgs Latīns	pašvaldība	
8.	Nicujs Ķermānis	SIA Dundaga	
9.	Kārlīga Rukoršķa	pašvaldība	
10.	Gunta Šķaja	domē	
11.	Aigars Zadījs	Gaukne SIA	
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			